

Nietola Outi

14.11.2018

102/18/L/A

Valtioneuvoston kanslia
kirjaamo@vnk.fi

Suomen meripolitiikan linjaukset

Pyydettyinä lausuntona Suomen meripolitiikan linjauksiin Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Metsäteollisuudella on yli 150 tuotantolaitosta eri puolilla Suomea. Alan raaka-aineiden ja tuotteiden kuljetusmatkat kansainvälisille asiakkaille ovat pitkiä, mikä lähes kaksinkertaistaa toimialan logistiikkakustannusten osuuden liikevaihdosta verrattuna kilpailijamaihin Keski-Euroopassa. Merikuljetusten toimivuus ja kustannustehokkuus ovat metsäteollisuudelle elinehto. Alan tuotteista vientiin menee lähes 75 %, ja yli 90 % viedään laivoilla. Suomen satamien kautta metsäteollisuuden tuotteita ja raaka-aineita kuljetetaan vuosittain noin 20 miljoonaa tonnia.

Vuonna 2015 voimaan tullut rikkidirektiivi nostaa metsäteollisuuden merikuljetuskustannuksia vuositasolla noin 80 miljoonaa euroa ja heikentää Suomen tehtaiden kilpailukykyä verrattuna Keski-Euroopan tehtaisiin. Lisäksi on arvioitu, että muu tuleva ympäristösääntely lisää vuosina 2020-2025 elinkeinoelämän kustannuksia 25-40 miljoonaa euroa vuositasolla. Luvut eivät sisällä CO2-sääntelyä, jonka vaikutukset ovat vielä auki. Suurin kustannusnousu kohdistuu vientialoihin, keskeisimpänä metsäteollisuuteen. On myös huomattava, että Suomen sijainnista, talvimerenkulun vaatimuksista ja Itämeren murtovesiolosuhteista johtuen globaalikin sääntely asettaa Suomen merikuljetusten kilpailukyvyille usein muita maita enemmän haasteita. Ympäristösääntelyn lisäksi merikuljetuskustannuksia lisäävät muun muassa väylä- ja luotsausmaksut.

Suomen meripolitiikan linjauksissa on yhdeksi kärkiteemaksi otettu merilogistiikka, ja sen prioriteeteiksi nimetty tehokas, älykäs, turvallinen ja puhdas logistinen järjestelmä, globaalisti kilpailukykyinen merenkulku, liikkuvuuden vapauden mahdollistaminen, merionnettomuuksien määrän vähentäminen sekä huoltovarmuus. Toimenpiteitä olisivat:

1. Huipputehokkaan logistiikan edellytysten edistäminen globaalisti (muun muassa tavaroiden ja datan sujuva ja turvallinen liikkuvuus, navigointiturvallisuus, ennakoiva meriliikenteen hallinta)
2. Logistiikan taloudellisten ekosysteemien kehittymisen tukeminen (kuten best practice benchmark logistiikan taloudellisista ekosysteemistä teollisuudessa, kokeiluhankkeet)

Nietola Outi

14.11.2018

102/18/L/A

3. Autonomisen meriliikenteen test bed -alueen luominen Itämerestä edistämään meriliikenteen kehitystä ja Suomen kilpailukykyä
4. Vakaiden ja ennakoitavien toimintaedellytysten luominen (toiminta- ja kilpailuedellytykset muiden EU:n jäsenvaltioiden tasolle, EU-komissioon vaikuttaminen)
5. Digitalisaation edistäminen logistisessa ketjussa (ml. logistiikkaketjujen optimointi, älyväylät)
6. Suomalaisten logistiikkatoimijoiden osaamisen kehittäminen
7. Vähäpäästöisen operoinnin edistäminen (meren tilaa parantavat hankkeet, vähähiilinen liikenne, musta hiili -päästöjen rajoitus).

Metsäteollisuus pitää myönteisenä sitä, että merilogistiikan kilpailukyky on nostettu meripolitiikan linjauksissa muiden keskeisten teemojen (merten suojelu, meriklusteri, merellinen tuotanto) rinnalle. On hyvä, että yhdeksi toimenpiteeksi on tunnistettu Suomen toiminta- ja kilpailuedellytysten saaminen muiden EU-jäsenmaiden tasolle ml. komissioon vaikuttaminen.

Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan vaikuttamistoimissa tulee kuitenkin painottaa Suomen IMO:ssa tekemää vaikuttamistyötä, ml. merenkulun ympäristösääntelyn. Toimiala pitää erittäin tärkeänä, että merenkulun ympäristösääntelyn lähtökohtana on globaali aikataulu. Lisäksi ympäristösääntelyn tulee koskea vain uusia laivoja ja sääntelyn vaikutukset kustannuksiin ja kilpailukykyyn tulee olla selvitetty perusteellisesti ennen säädöksiin sitoutumista.

Digitalisaation ja automatisaation edistäminen ja ao. ratkaisujen pilotointi merikuljetusketjussa on tervetullutta. Metsäteollisuus pitää kuitenkin tärkeänä, että ao. hankkeissa on riittävästi konkretiaa ja niissä otetaan huomioon myös rahdinantajien näkemykset ja tarpeet.

Metsäteollisuus ry

Timo Jaatinen
toimitusjohtaja